

2

Ko e lahi 'oku fokotu'u atú ki he
'aho ma'ae kakai lalahí

Fua'i'akau

Sēpuni lalahi
'e 2 'o e fuamelié

fo'i 'apele 'e 1

Vaeua'i ipu
si'isi'i 'o e huhua'i
fua'i'akau 'ikai ha
suka tānaki atu

2-3

Ko e lahi 'oku fokotu'u atú ki he
'aho ma'ae kakai lalahí

Polotiini

Ika kalami
'e 100

Moa kalami
'e 80

Ipu 'e 1 'o e
kapa piini

eccq
Ethnic Communities
Council of Queensland

Ki ha fale'i mo e ma'u'anga fakamatala
ta'etotongi ki he mo'uí, kātaki 'o fetu'utaki
ki he Polokalama ECCQ Chronic Disease:

07 3844 9166 pe www.eccq.com.au

Tongan | lea faka-Tonga

To'o 'a e lahi fe'unga lelei ma'au

Ko ho fakahinohino
ki he lahi 'o e me'a
fe'unga ke ke to'o

Ko e hā ‘a e lahi te ke to‘ó?

- Ko e lahi fe‘unga anga-mahení ‘okú ne fa‘a talaatu ‘a e lahi ‘o e me‘akai ‘oku totonu ke kai
- ‘Oku tau ngāue‘aki ‘a e lahi ‘oku totonu ke ke to‘ó ke fakapapau‘i ‘okú ke ma‘u ‘a e ivi fakame‘atokoni fe‘unga pea palanisi ‘a e ngako, ivi ‘i he me‘akai sitaasi mo e polotini
- ‘Oku kehekehe ‘a e ngaahi me‘angāue ‘e lava ke ke fua‘aki e lahi ‘o e me‘a ke ke kai
- Ko e nima takitaha ‘okú ne to‘o ‘a e lahi fe‘unga ‘e taha

5

*Ko e lahi ‘oku fokotu‘u atú ki he
‘aho ma‘ae kakai lalahí*
Vesitapolo

Ipu ‘e 1 ‘o e
sālati mata
kuo ‘osi fefiohi

Vaeua‘i ipu
‘o e vesitapolo
kuo ‘osi moho

Fo‘i kāloti
fōlahi ‘e 1

4-6

*Ko e lahi ‘oku fokotu‘u atú ki he
‘aho ma‘ae kakai lalahí*
**Ngaahi tengā‘i
musie/siliolo**

La‘i mā ‘e 1 ‘o e
mā uite

Vaeua‘i ipu ‘o e
laise uite kuo
‘osi moho

Vaeua‘i ipu ‘o e
pasitā uite kuo
‘osi moho

2-4

*Ko e lahi ‘oku fokotu‘u atú ki he
‘aho ma‘ae kakai lalahí*
**Me‘akai ngaohi
mei he hu‘akaú**

Ipu ‘e taha ‘o e
hu‘akaú pulu
pe hu‘akaú
ngaohi

Ko ha poulu
iōketi ‘ikai ngako
kalami ‘e 200

La‘i siisi ‘e 2
‘oku ‘ikai ngako
(kalami ‘e 40)